



DRŽAVNI
ZAVOD ZA
INTELEKTUALNO
VLASNIŠTVO
REPUBLIKE
HRVATSKE



IZOBRAZBA U OSAM ZAKONSKIH PODRUČJA
EU CARDS projekt provodi konzorcij tvrtki
pod vodstvom Pohl Consulting & Associates

POSTUPCI ZAŠTITE INTELEKTUALNOG VLASNIŠTVA U HRVATSKOJ, EU I MEĐUNARODNO

dr. sc. Bojan Benko
Načelnik Odjela za informacije
i suradnju s okruženjem

bojan.benko@dziv.hr

Sadržaj predavanja

- Zaštita izuma patentom
- Zaštita žiga
- Zaštita industrijskog dizajna
- Zaštita oznaka zemljopisnog podrijetla i oznaka izvornosti

Zaštita izuma patentom

Međunarodni ugovori i sporazumi kojima je Hrvatska pristupila

- Pariška konvencija za zaštitu industrijskog vlasništva (1983.) – 08. 10. 1991.
- Konvencija o osnivanju Svjetske organizacije za intelektualno vlasništvo (WIPO konvencija, 1967., 1979) – 08. 10. 1991.
- Ugovor o suradnji na području patenata (PCT - Washington 1970.) - 01. 07. 1998. (*NN MU 3/98, 10/98*)
- Budimpeštanski ugovor o međunarodnom priznavanju depozita mikroorganizama za potrebe patentnog postupka (1977.) – 25. 02. 2000. (*NN 11/1999, 4/2000*)
- Strasburški sporazum o međunarodnoj klasifikaciji patenata (1971.) – 25. 11. 2000 (*NN 11/1999, 4/2000*)
- Ugovor o patentnom pravu (PLT) - 28. 04. 2005. (*NN MU 10/2004*)
- Europska patentna konvencija - 01. 01. 2008.
- Sporazum o trgovinskim aspektima prava intelektualnog vlasništva Svjetske trgovinske organizacije (TRIPS – 1994.) – 30. 11. 2000.

Zaštita izuma patentom

Acquis communautaire

- Direktiva 98/44/EC Europskog Parlamenta i Vijeća o pravnoj zaštiti izuma s područja biotehnologije – (06. 07. 1998.)
- Uredba Vijeća br. 1768/92 koja se odnosi na uvođenje svjedodžbe za dodatnu zaštitu lijekova namijenjenih ljudima ili životinjama – (18. 06. 1992.)
- Uredba (EC) br. 1610/96 Europskog parlamenta i Vijeća koja se odnosi na uvođenje certifikata za dodatnu zaštitu sredstava za zaštitu bilja – (23. 07. 1996.)
- Direktiva Vijeća 2004/48/EZ o provedbi zaštite prava intelektualnog vlasništva – (29. 04. 2004.)
- Uredba (EZ) br. 816/2006 Europskog parlamenta i Vijeća o prisilnom licenciranju patenata koji se odnose na proizvodnju farmaceutskih proizvoda za izvoz u zemlje s problemima javnog zdravlja – (17. 05. 2006.)

Zaštita izuma patentom

Zakonska legislativa u Hrvatskoj (1)

- Zakon o patentu (*NN 173/2003, 87/2005, 76/2007*)
 - Pravilnik o patentu (*NN 117/2007*)
- Zakon o proizvodnji, remontu i prometu naoružanja i vojne opreme (*NN 33/2002*)
 - Uredba o kriterijima za određivanje izuma povjerljivim i načinu priznavanja patenta za takve izume (*NN 10/2005*)
- Zakon o zastupanju u području prava industrijskog vlasništva (*NN 54/2005*)

Zaštita izuma patentom

Zakonska legislativa u Hrvatskoj (2)

- Zakon o parničnom postupku (*NN 53/91, 91/91, 12/91, 88/01, 117/03*)
- Zakon o obveznim odnosima (*NN 35/05*)
- Kazneni zakon (*NN 110/97, 27/98, 129/00, 51/01, 111/03, 190/03, 105/04, 84/05, 71/06*)
- Ovršni zakon (*NN 57/96, 29/99, 42/00, 173/03, 194/03, 151/04, 88/05*)
- Zakon o upravnim sporovima (*NN 53/91, 9/92, 77/92*)
- Uredba o provedbi carinskih mjera u vezi s robom kojom se povrijeđuje pravo intelektualnog vlasništva (*NN 50/06*)
- Zakon o radu (*NN 137/2004*)
- Zakon o porezu na dobit (*NN 177/04, 90/05, 57/06*)
 - Pravilnik o porezu na dobit (*NN 95/05, 133/07*)

Postupak stjecanja patenta

Temeljne postavke

Patent se priznaje se za svaki izum iz bilo kojeg područja TEHNIKE:

- ako je nov (nije sadržan u STANJU TEHNIKE),
- ako posjeduje inventivnu razinu (za STRUČNJAKA U PODRUČJU ne proizlazi na očigledan način iz STANJA TEHNIKE),
- ako je industrijski primjenjiv (ako se može proizvesti ili upotrijebiti u bilo kojoj grani industrije, uključujući i poljoprivredu),
- ako je u cijelosti razotkriven u prijavi patenta tako da ga STRUČNJAK U PODRUČJU može u potpunosti razumjeti i izvesti.

Izumom se ne smatraju:

- otkrića,
- znanstvene teorije i matematičke metode,
- estetske tvorevine,
- pravila, upute i metode za izvođenje umnih aktivnosti, igara, obavljanje poslova,
- prikazivanje informacija,
- računalni program

Postupak stjecanja patenta

Prijava patenta

- Zahtjev za priznanje patenta
 - Prijava patenta
 - naslov
 - opis izuma
 - patentni zahtjevi
 - crteži
 - sažetak izuma
- DATUM PODNOŠENJA
– PRAVO PRVENSTVA**
- Ispitivanje pretpostavki za objavu prijave patenta u službenom glasilu Državnog zavoda za intelektualno vlasništvo Republike Hrvatske (HGIV)
 - Objava prijave patenta u HGIV-u 18 mjeseci od datuma podnošenja - **STANJE TEHNIKE**

Postupak stjecanja patenta

Postupak ispitivanja prijave patenta

Zahtjevi za priznanje patenta (6 mjeseci po objavi patentne prijave)

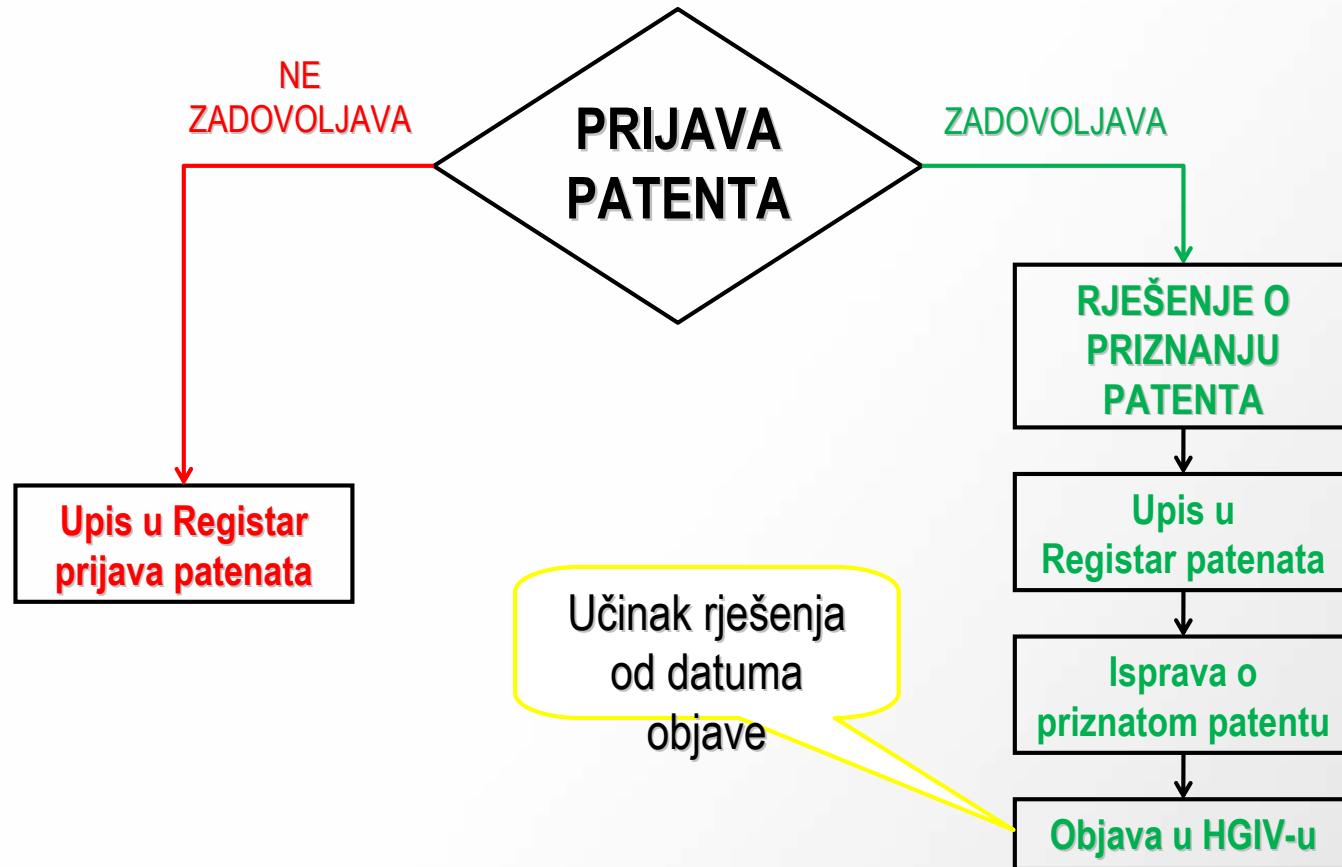
- provedbom postupka potpunog ispitivanja prijave patenta, ili
- na temelju podnesenih rezultata potpunog ispitivanja prijave patenta, ili
- bez potpunog ispitivanja prijave patenta – KONSENZUALNI PATENT.

Konsenzualni patent

- priznaje se za industrijski primjenjive izume čiji predmet nije izuzet od zaštite
- NE ISPITUJU se novost i inventivna razina

Postupak stjecanja patenata

Rješenje o priznanju patenta



Trajanje patenta: 20 godina

Trajanje konsenzualnog patenta: 10 godina

Postupak stjecanja patenta

Međunarodna zaštita patenta

- **Međunarodna prijava patenta – PCT, WIPO**
 - Jedna prijava za 138 zemalja
 - Produljenje vremena do ulaska prijave u nacionalnu ili regionalnu fazu na 30/31 mjesec od datuma prvenstva
 - Preliminarni izvještaj prije ulaska u nacionalnu ili regionalnu fazu postupka
- **Europski patent – EPO**
 - Jedinstveni postupak prijave patenta i potpunog ispitivanja za 34 države, potpisnice EPC
 - Postupak se vodi na jednom od tri službena jezika
 - Prijava patenta podnosi se u nacionalnom uredu ili izravno u EPO-u
- **Nacionalni patentni uredi**

Što je žig?

Žig može biti svaki znak koji se može **grafički prikazati** i koji je prikladan za **razlikovanje proizvoda ili usluga** jednog poduzetnika od proizvoda ili usluga drugog poduzetnika.

Zaštita žiga

Međunarodni ugovori i sporazumi kojima je Hrvatska pristupila

- Madridski sporazum o međunarodnoj registraciji žigova (1891.) – 08. 10. 1991.
- Pariška konvencija za zaštitu industrijskog vlasništva (1883) – 08. 10. 1991.
- Nicanski sporazum o međunarodnoj klasifikaciji roba i usluga u svrhu registriranja žigova (1957.) – 08. 10. 1991.
- Protokol koji se odnosi na Madridski sporazum o međunarodnoj registraciji žigova (1989.) – 23. 01. 2004. (*NN MU 13/2003, 18/2003*)
- Nairobijski ugovor o zaštiti olimpijskog simbola (Nairobi 1981.) – 20. 11. 2004. (*NN MU 7/2004, 11/2004*)
- Bečki sporazum o uspostavi Međunarodne klasifikacije figurativnih elemenata žigova (Beč 1973., 1985.) – 09. 05. 2006. (*NN MU 9/2004*)
- Ugovor o pravu žiga (Ženeva, 1994.) – 04. 07. 2006. (*NN MU 9/2004*)

Zaštita žiga

Zakonska legislativa u Hrvatskoj

- Zakon o žigu (*NN 173/2003, 76/2007*)
 - Pravilnik o žigu (*NN 117/2007*)
- Zakon o zastupanju u području prava industrijskog vlasništva (*NN 54/2005*)
- Zakon o upravnim pristojbama u području intelektualnog vlasništva (*NN 64/2000*)
 - Uredba o naknadama za posebne troškove i troškove za pružanje informacijskih usluga Državnog zavoda za intelektualno vlasništvo (*NN 86/2000*)

Zaštita žiga

Stjecanje žiga (1)

PRIJAVA REGISTRACIJE ŽIGA

- Zahtjev za registraciju žiga
- Podaci o podnositelju prijave
- Popis proizvoda ili usluga za koje se traži registracija
- Izgled znaka
- Klasifikacija žiga
- Drugi podaci određeni Pravilnikom o žigu

Zaštita žiga

Stjecanje žiga (2)

- **Formalno ispitivanje prijave žiga**
- **Ispitivanje prijave - apsolutni razlozi**
 - znak se ne može zaštititi kao žig (npr. miris, zvuk)
 - znak nema razlikovni karakter u odnosu na proizvode ili usluge za koje je zatražena registracija
 - znak se sastoji isključivo od oznaka ili podataka koji u trgovini mogu služiti za označavanje vrste, kakvoće, količine, namjene, vrijednosti, zemljopisnog podrijetla, vremena proizvodnje, drugih karakteristika proizvoda
 - znak se sastoji isključivo od oznaka ili podataka koji su postali uobičajeni u svakodnevnom govoru ili u dobroj vjeri i ustaljenoj trgovačkoj praksi
 - znak se sastoji isključivo od oblika koji proizlazi iz same vrste ili oblika proizvoda

...

Zaštita žiga

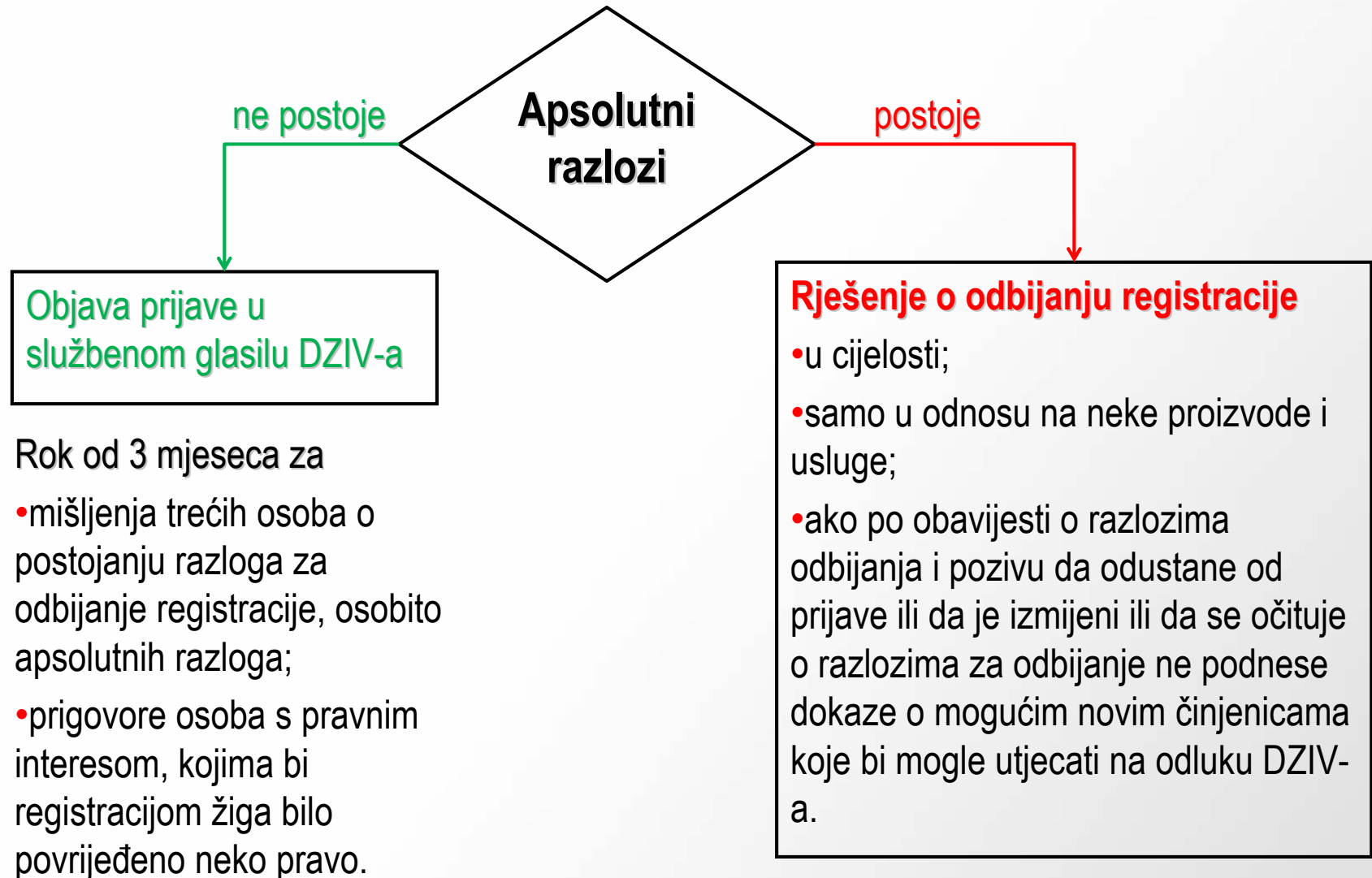
Stjecanje žiga (3)

...

- znak može dovesti javnost u zabludu u odnosu na vrstu, kakvoću ili zemljopisno podrijetlo
- znak nema odobrenje koje bi morao imati po čl. 6ter Pariške konvencije
- znak za vina ili jaka alkoholna pića sadržava oznaku zemljopisnog podrijetla
- znak sadržava naziv, kraticu, grb, amblem, zastavu ili drugi službeni znak RH, a nema za to odobrenje nadležnog tijela

Zaštita žiga

Stjecanje žiga (5)



Zaštita žiga

Stjecanje žiga (6)

PRIGOVOR – ISPITIVANJE RELATIVNIH RAZLOGA

- znak je istovjetan + proizvodi i usluge su istovjetni
- znak istovjetan ili sličan + proizvodi ili usluge istovjetni ili slični + vjerojatnost dovođenja javnosti u zabludu
- znak istovjetan ili sličan (proizvodi ili usluge nisu) + ugled ranijeg žiga + uporaba kasnijeg bi nepošteno iskoristila razlikovni karakter ili ugled ranijeg žiga ili im naštetila
- znak vrijeda ranije pravo (osobno ime, osobna slika, autorsko pravo, prava industrijskog vlasništva)
- znak vrijeda raniju tvrtku (tvrtka ili bitni dio tvrtke istovjetan ili sličan + proizvodi ili usluge istovjetni ili slični), osim ako je podnositelj prijave u trenutku prijave imao istu ili istovjetnu tvrtku
- istovjetan ili sličan žigu koji je prestao vrijediti, do 2 godine

Zaštita žiga

Stjecanje žiga (5)



Zaštita žiga

Trajanje zaštite žiga

Trajanje zaštite žiga:

- 10 godina **od datuma podnošenja prijave** za registraciju

Produljenje zaštite žiga:

- neograničen broj puta po 10 godina
- u cijelosti
- u odnosu na samo neke proizvode i usluge

Međunarodna zaštita žiga

Madridski sustav (Madridski sporazum + Madridski protokol)

- Da bi mogao biti međunarodno registriran putem DZIV-a, žig mora biti prijavljen (prema Protokolu) ili registriran (prema Sporazumu) za iste proizvode i usluge u RH.
- Nakon međunarodne registracije DZIV postaje ured podrijetla.
- Prijava za međunarodnu registraciju se podnosi DZIV-u.
- DZIV prosljeđuje urednu prijavu žiga Međunarodnom uredu WIPO-a.
- WIPO
 - upisuje žig u međunarodni registar,
 - objavljuje međunarodnu registraciju u službenom glasilu WIPO-a,
 - šalje službenu obavijest uredima naznačenih zemalja koje imaju 12 (Sporazum) odnosno 18 (Protokol) mjeseci za odbijanje zaštite.

Međunarodna zaštita žiga

Žig Europske zajednice

- COMMUNITY TRADE MARK – CTM
- Tijelo registracije: Office for Harmonization of Internal Market (OHIM)
- Vrijedi u cijeloj EU
- Postoji paralelno s nacionalnim sustavom žigova
- Pristupanjem RH u EU njihov učinak proširit će se i na RH

Zaštita industrijskog dizajna

Što je industrijski dizajn?

INDUSTRIJSKI DIZAJN je vanjski izgled proizvoda ili dijela proizvoda koji proizlazi iz njegovih obilježja, osobito crta, kontura, boja, oblika, teksture i/ili materijala i/ili ornamentacije.

PROIZVOD je bilo koji industrijski ili zanatski predmet, kao i vidljivi dijelovi takvog predmeta.

Zaštita industrijskog dizajna

Međunarodni ugovori i sporazumi kojima je Hrvatska pristupila

- Haški sporazum o međunarodnoj registraciji industrijskog dizajna (Hag, 1925., 1960.; Stockholm 1967., 1979.; Ženeva 1999.) - 12. 02. 2004. (*NN MU 14/2003, 1/2004*)
- Pariška konvencija za zaštitu industrijskog vlasništva (1883) – 08. 10. 1991.
- Lokarnski sporazum o ustanovljenju međunarodne klasifikacije za industrijski dizajn (1968) – 08. 10. 1991.

Legislativa u Republici Hrvatskoj

- Zakon o industrijskom dizajnu (*NN 173/2003, 76/2007*)
 - Pravilnik o industrijskom dizajnu (*NN 72/2004, 117/2007*)

Zaštita industrijskog dizajna

Uvjeti za zaštitu industrijskog dizajna

- **Mora biti nov** → prije podnošenja prijave nije bio dostupan javnosti
- **Mora imati individualni karakter** → ukupni dojam koji industrijski dizajn ostavlja na upućenog korisnika razlikuje se od ukupnog dojma koji na takva korisnika ostavlja bilo koji drugi dizajn koji je prije bio učinjen dostupnim javnosti
- Industrijski dizajn može istodobno biti autorsko djelo
- Zaštita industrijskim dizajnom i zaštita autorskim pravom se međusobno ne isključuju!
- Dizajner je uvijek fizička osoba, ali nositelj industrijskog dizajna može biti i druga osoba (naručitelj, poslodavac)

Zaštita industrijskog dizajna

Stjecanje prava industrijskog dizajna

Zaštita industrijskog dizajna ostvaruje se njegovom **REGISTRACIJOM**.

Prijava industrijskog dizajna

- Zahtjev za registraciju industrijskog dizajna
- Podaci o podnosiocu prijave
- Prikaz dizajna prikladan za reproduciranje
- Naznaka proizvoda u kojem bi dizajn trebao biti sadržan ili na kojem bi trebao biti primijenjen
- Podaci o ovlaštenom zastupniku s urednom punomoći
- Podaci o zajedničkom predstavniku ako se radi o zajedničkoj prijavi
- Prijava još može sadržavati opis kojim se pobliže objašnjava prikaz ili uzorak, zahtjev za odgodu objave, klasifikaciju proizvoda (naznaku razreda), podatke o dizajneru, podatke i dokaze o prvenstvu ako se na njega poziva.

Zaštita industrijskog dizajna

Stjecanje prava industrijskog dizajna (2)

Razlozi za odbijanje registracije industrijskog dizajna

- Prijavljeni dizajn nije dizajn
- Dizajn protivan javnom interesu ili moralu
- Dizajn predstavlja nepriličnu uporabu nekog od elemenata navedenih u članku 6ter Pariške konvencije
- Ako prijavitelj po pozivu nije odustao od prijave ili se nije očitovao o razlozima odbijanja ili razlozi nisu dostatni da otklone nedostatke

Zaštita industrijskog dizajna

Stjecanje prava industrijskog dizajna (3)

Ako ne postoje razlozi za odbijanje registracije industrijskog dizajna slijedi:

- **upis u registar industrijskog dizajna** koji vodi DZIV;
- **objava** industrijskog dizajna u službenom glasilu DZIV
- izdavanje **isprave o industrijskom dizajnu** (na zahtjev nositelja)

Trajanje prava industrijskog dizajna:

- 5 godina **od datuma podnošenja prijave** za njegovu registraciju;
- može se produljiti u razdobljima od po 5 godina do najviše 25 godina.

Oznake zemljopisnog podrijetla i oznake izvornosti proizvoda i usluga

Značenje pojmova

OZNAKA ZEMLJOPISNOG PODRIJETLA je naziv ili neka druga oznaka regije, mjesta ili zemlje koji se rabi za označavanje proizvoda ili usluga koji potječu iz te regije, mjesta ili zemlje, te koji imaju određenu kakvoću, ugled ili drugo svojstvo što se **pripisuje tom zemljopisnom podrijetlu** i čija proizvodnja i/ili obrada i/ili priprema se odvija u određenom zemljopisnom području.

OZNAKA IZVORNOSTI je naziv područja, mjesta ili zemlje koji se rabi za označavanje proizvoda ili usluga koji potječu iz tog područja, mjesta ili zemlje i čija je kakvoća ili čija su svojstva bitno ili isključivo nastala pod utjecajem **posebnih prirodnih i ljudskih čimbenika određene zemljopisne sredine** i njihova se proizvodnja, prerada i priprema u cijelosti odvija u tom zemljopisnom području.

Oznake zemljopisnog podrijetla i oznake izvornosti proizvoda i usluga

Legislativa u Hrvatskoj

- Zakon o oznakama zemljopisnog podrijetla i oznakama izvornosti proizvoda i usluga (*NN 173/03, 76/2007*)
 - Pravilnik o oznakama zemljopisnog podrijetla i oznakama izvornosti proizvoda i usluga (*NN 72/2004, 117/2007*)
- Zakon o hrani (*NN 117/2003, 130/2003, 48/2004*)
 - Pravilnik o oznakama izvornosti i oznakama zemljopisnog podrijetla hrane (*NN 80/2005, 11/2007*)
- Zakon o vinu (*NN 96/2003*)
 - Pravilnik o vinu (*NN 96/1996, 117/1997, 57/2000*)

Državne institucije koje provode postupak zaštite

- Ministarstvo poljoprivrede, ribarstva i ruralnog razvoja
- Državni zavod za intelektualno vlasništvo

Oznake zemljopisnog podrijetla i oznake izvornosti proizvoda i usluga

Postupak stjecanja

Osobe koje imaju pravo podnošenja prijave

- udruga proizvođača / prerađivača određenog proizvoda ili davatelja usluga, bez obzira na pravni status koji ta udruga ima
- pojedini proizvođač / prerađivač, samo u slučaju
 - ako je u vrijeme podnošenja prijave jedini
 - ako on jedini rabi izvorne i nepromjenjive lokalne postupke
 - ako zemljopisno područje ima svojstva koja se znatno razlikuju od susjednih područja i/ili ako se svojstva proizvoda razlikuju
- tijela lokalne i područne samouprave, komore i institucije zainteresirane za zaštitu oznaka na/u području njihova djelovanja

Nositelji prava

- Osobe koje udovoljavaju svim potrebnim uvjetima iz Zakona i koje su upisane u registar korisnika

HVALA !

